

da teslim edilmeye başlandı. İşin içine marka uzmanları gibi farklı fikirler sunabilecek herkes dahil edilir oldu.

Açık inovasyon konusundaki çalışmaları ve geçtiğimiz günlerde yayınlanan "Open Business Models" isimli kitabın yazarı Henry Chesbrough'a göre geçmişte entelektüel sermayenin büyük kısmı da atıl kalma tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Örneğin, 1980'li yıllarda yeni ilaç üretebilmek için pek çok ayrı patent alınması gerekiyordu. Bunun nedeni, gelecek vaat eden bir bileşen ortaya çıktığında, ilaç şirketinin

o bileşen için tek bir patentle yetinmesinin imkansızlığıydı. Ama işin aslı, alınan bu patentlerden çok azı, bir sonuca dönüşüp ticari başarı kazanabiliyordu. Atıl kalan bu patentler, şirketin tozlu raflarında yerini alıyordu. Günümüzde ise açık inovasyon sayesinde şirketler birbirleriyle çapraz patent lisans anlaşmaları yapabiliyor, en önemlisi birbirlerinin atıl kalan patentlerini satın alarak kullanma şansını elde ediyorlar.

AKTİF PATENT DEPOSU GİBİ KULLANIYORLAR

Aslında çapraz patent anlaşmasında şirketler birbirlerini bir anlamda aktif patent deposu olarak kullanıyor. Örneğin, Microsoft geçtiğimiz günlerde Epson'la böyle bir anlaşmaya imza attı. Anlaşma uyarınca iki şirket birbirinin patent portföyünü kullanabilecek. Ayrıca şirketler farklı teknolojileri de birbirleriyle paylaşmak üzere bir

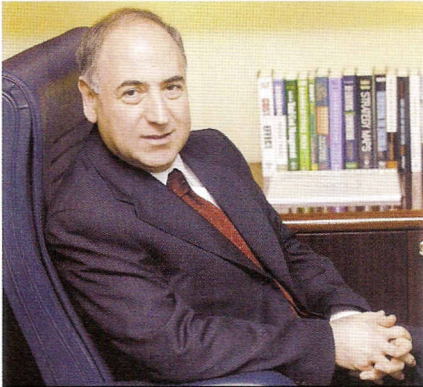
protokol imzaladılar. Bu patentler geniş bir müşteri ve iş uygulaması içeriyor. Yapılan anlaşmanın belli bir süreyi içermemesi ise dikkat çekici. Bu durum, iki şirketin birbirinin inovatif çalışmalarına ne kadar güvendiğini ve önemseydiğini gösteriyor.

Aslında Epson'la yapılan bu anlaşma Microsoft için bir ilk değil. Şirket daha önce de; Cisco, NEC, Nortel Networks, Siemens, SAP ve Toshiba gibi şirketlerle çapraz lisans anlaşmaları yapmıştı. Özellikle geçen yıl Japonya'dan oldukça fazla patent toplamış olan Epson ise IT dünyasında aktif bir patent deposu olarak kabul ediliyor. SAP ise NetWeaver platformuyla, kendi küçük partnerlerini de işin içine dahil etmiş durumda. Bu platformda şirket herkese yazılım yaratma imkanı sunuyor. Pazara sunulan bu yazılım beğeni görürse, hem SAP hem de bu yazılımı gerçekleştiren şirket kazanç sağlıyor.

AMD ile IBM'in çapraz patent lisanslama anlaşması ise yine IT sektörüne damgasını vuran bir açık inovasyon örneği. Anlaşma gereği iki şirket, birbirlerinin yarı iletken teknoloji alanındaki tüm patentlerini kullanabiliyor. Aynı şekilde AMD ile Intel arasında da 2011 yılına kadar sürecek benzer bir çapraz patent anlaşması mevcut.

ŞİRKETLERİ AÇIK İNOVASYONA NE İTİYOR?

Aslında şirketlerin entelektüel sermayelerini birbirlerine ve dış dünyaya açma nedeni oldukça basit. Birincisi şirketler atıl kalan entelektüel sermayelerini bir şekilde paraya dönüştürmek istiyor. Örneğin, Siemens'in patentlerinin yüzde 90'ının pazarda ticarileşmediği

ALİ ÖZGENÇ | Algoritma Yönetim Danışmanlık Yönetici Ortağı

"REKABETTE BİR ADIM ÖNE GEÇMEK AÇIK İNOVASYONLA MÜMKÜN"

ENTELEKTÜEL SERMAYE TİCARET ARACI Açık iş modeli, açık inovasyondan para kazanabilmek için gerekli sistemleri işinizin bir parçası olarak kurmak anlamına geliyor. Açık iş modeli ve açık inovasyon, entelektüel mülkiyetin değerini artırıyor ve onu daha çok alınır satılır hale getiriyor.

FIKRI MÜLKİYET ARTIK DAHA DEĞERLİ Eskiden birçok firmada kullanılmayıp bir kenarda duran ve ciddi bir şekilde israf edilen fikri mülkiyeti, kendi içinde değerli bir ürün haline bu şekilde getirmek mümkün. Şirketlerde eskiden bu bakış açısı yoktu. Bu model Ar-Ge'ye önemli bütçe ayıran şirketler için de bir teşvik unsuru oluşturuyor.

FIKİRLER DAHA HIZLI PARAYA ÇEVİRİLİYOR İnovasyon ve entelektüel mülkiyet yönetimi arasındaki bağlantı açık inovasyon yöntemiyle kurulmuş durumda. Bunun sayesinde şirketler dünyanın herhangi bir yerinden buldukları fikir ve konseptleri paraya çevirme ve önemli avantaj sağlama fırsatını yakalıyorlar.

DEĞİŞEN DÜNYAYA AYAK UYDURMAK GEREK Şirketlerin dışarıya entelektüel mülkiyet lisanslaması, şirkette çalışan insanların geliştirdikleri fikir ve tasarımların da boşa gitmesini engelliyor. Artık dünyada teknoloji öyle bir hızla geliyor ki mevcut en iyi, en gelişmiş bilgi kaynaklarını kullanmamak, rekabette geri düşmek anlamına geliyor.